

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКИМ ОТПРЕМНИЦАМА

Члан 1.

У Закону о електронским отпремницама („Службени гласник РС”, бр. 94/24 и 109/25), у члану 3. став 2. после тачке 5б) додају се тач. 5в) и 5г), које гласе:

„5в) кретање мање количине добара набављених у малопродајном објекту, у смислу прописа којима се уређује фискализација, која представљају репрезентацију, у смислу прописа којима се уређује порез на додату вредност;

5г) кретање добара која су вредносни ваучери, акцизне маркице, новац који представља законско средство плаћања, новине, часописи и слично.”.

После става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Актом министра надлежног за послове финансија ближе се уређују критеријуми на основу којих се одређује шта се сматра мањом количином добара из става 1. тачка 5в) овог члана.”.

Члан 2.

У члану 4. после става 9. додаје се нови став 10, који гласи:

„Превозник који не испуњава услове да приступи и користи систем представља електронску отпремницу на начин из става 8. овог члана, или приказивањем дводимензионалног бар-кода (енг. QR - Quick Response) који је приликом слања електронске отпремнице креиран у систему електронских отпремница.”.

У досадашњем ставу 10, који постаје став 11, речи: „уколико је садржина те пошиљке: кореспонденција, документ, књига, каталог, новина и/или часопис” замењују се речима: „ако је на адресници наведен јединствени идентификациони број електронске отпремнице послате преко система електронских отпремница.”.

Досадашњи ст. 11-14. постају ст. 12-15.

Члан 3.

У члану 7. после става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„Ако превозник из члана 4. став 10. овог закона представља електронску отпремницу користећи дводимензионални бар-код (енг. QR - Quick Response) који је приликом слања електронске отпремнице креиран у систему електронских отпремница, пошиљалац електронске отпремнице дужан је да спољни приказ електронске отпремнице приложи преко система уз електронску отпремницу најкасније пред почетак кретања добара.”.

Досадашњи став 4. постаје став 5.

У досадашњем ставу 5. који постаје став 6, речи: „става 4. овог члана” замењују се речима: „става 5. овог члана”.

Досадашњи став 6. постаје став 7.

У досадашњем ставу 7, који постаје став 8, речи: „ставом 4. овог члана” замењују се речима: „ставом 5. овог члана”.

Досадашњи став 8. постаје став 9.

Члан 4.

У члану 8. став 1. речи: „члана 7. став 4. овог закона” замењују се речима: „члана 7. став 5. овог закона”.

Члан 5.

У члану 13. став 1. после тачке 4) додаје се тачка 4а), која гласи:

„4а) не приложи преко система спољни приказ електронске отпремнице уз електронску отпремницу у прописаном року (члан 7. став 4);”.

У тачки 5) речи: „члан 7. став 4” замењују се речима: „члан 7. став 5”.

Члан 6.

У периоду од ступања на снагу овог закона закључно са 1. јануаром 2027. године, у поступцима надзора над применом овог закона, не узимају се у обзир евентуалне грешке при исказивању података у послатим електронским отпремницама и електронским пријемницама.

Члан 7.

Подзаконски акт из члана 1. овог закона донеће се у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 8.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. став 1. тачка 6. Устава Републике Србије, према коме Република, поред осталог, уређује и обезбеђује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности и робне резерве.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Одредбе којима је прописан први скуп обавеза прописаних Законом о електронским отпремницама почеле су да се примењују 1. јануара 2026. године, што је донело значајно искуство пре свих јавном сектору, као и нове идеје за прилагођавање система електронских отпремница и нормативног оквира којим је систем уређен динамичном окружењу и ентитетима који га користе.

У одредбама којима се мења, односно допуњује Закон о електронским отпремницама, предвиђају се пре свега, две групе изузетака о од обавезе слања електронских отпремница, за које је пракса показала да изазивају одређене дилеме у примени. У том смислу, прописује се изузетак у случају кретања мање количине добара набављених у малопродајном објекту, у смислу прописа којима се уређује фискализација, која представљају репрезентацију, у смислу прописа којима се уређује порез на додату вредност. Оваквом одредбом изузимају се набавке производа широке потрошње у малопродаји, уз услов да нису намењена даљем промету (односно, да су намењена репрезентацији и сопственој потрошњи). Друга група добара чије се изузимање предлаже су вредносни ваучери, новац који представља законско средство плаћања, новине, часописи и слично, поново да би се отклониле дилеме приликом примене прописа. Наиме, новац, ако се ради законском средством плаћања, ни не представља робу, односно добра у смислу овог прописа, сличан аргумент може се применити на вредносне ваучере. Што се осталих добара из наведене групе тиче, чињеница је да систем електронских отпремница није уведен са примарним циљем да се прати дистрибуција добара које имају карактер поштанских и сличних пошиљака, већ у сврху праћења кретања добара која се у привредном саобраћају редовно и несумњиво подводе под појам испорука робе.

Други део измена, односно допуна које се предлажу, односе се на прописивање начина представљања електронске отпремнице у ситуацији у којој превозник нема могућност да се региструје за коришћење система, односно не испуњава услове да користи мобилну апликацију за превознике. Предлог је да се у таквим случајевима пропише да је довољно представити дводимензионални бар-код (енг. QR – Quick Response) за верификацију. У вези са наведеном изменом је и предложена допуна члана 7. којом се предвиђа поступање пошиљаоца електронске отпремнице у ситуацији када превозник нема могућност да се региструје за коришћење система.

На иницијативу привредних субјеката - давалаца поштанских услуга, предлаже се допуна одредбе члана 4. став 10. на начин да, поштански оператори, односно даваоци поштанских услуга немају обавезу преузимања и

представљања електронске отпремнице ни за превоз робе (тренутно се изузеће односи на поштанске пошиљке који нису роба, већ кореспонденција, документ, књига, каталог, новина и/или часопис), и то уз обавезу да се на адресници пошиљке наведе број електронске отпремнице.

На крају, излазећи у сусрет предлозима привредних субјеката код којих су обавезе прописане Законом почеле да се примењују 1. јануара 2026. године, предлагач је предвидео да се приликом вршења надзора у првих шест месеци неће узимати у обзир евентуалне грешке при исказивању података у послатим електронским отпремницама и електронским пријемницама. Дакле, прописане обавезе слања наведених докумената остају, њихово кршење праћено је прекршајним одредбама, али уз период прилагођавања у коме ће за очигледно ненамерне грешке у послатим документима постојати висок ниво толеранције.

III. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона врши се допуна члана 3. став 1. тачкама 5в) и 5г), којима се уређује кретање мање количине добара набављених у малопродајном објекту која представљају репрезентацију, као и кретање добара која су вредносни ваучери, акцизне маркице, новац који представља законско средство плаћања, новине, часописи и слично. Такође, извршено је и додавање става 4, којим се прописује да ће се актом министра надлежног за послове финансија ближе уредити критеријуми на основу којих се одређује шта се сматра мањом количином добара.

У члану 2. Предлога закона врши се допуна члана 4. додавањем новог става 10, којим се прописује начин на који превозник представља електронске отпремнице у ситуацији када не испуњава услове да приступи и користи систем. Такође, у досадашњем ставу 10, који постаје став 11. извршена је допуна става, којом се прописује да превозник, уколико је поштански оператер, нема обавезу преузимања и представљања електронске отпремнице ни за превоз робе.

Чланом 3. Предлога закона врши се допуна члана 7. новим ставом 4, којим се прописује поступање пошиљача електронске отпремнице у ситуацији када превозник нема могућност да се региструје за коришћење система. Такође, извршена је и правно-техничка редакција ради позивања на релевантне ставове.

Чланом 4. Предлога закона врши се правно-техничка редакција члана 8. став 1. позивањем на релевантан став.

Члан 5. Предлога закона врши се допуна члана 13. став 1. тачка 4) додавањем тачке 4а), којом се пописује да ће се новчаном казном у износу од 200.000 до 2.000.000 динара казнити се за прекршај правно лице – субјект приватног сектора, превозник, односно јавно предузеће ако, поред наведеног, не приложи преко система спољни приказ електронске отпремнице уз електронску отпремницу у прописаном року.

Чланом 6. Предлога закона предвиђено је да се у периоду од ступања на снагу овог закона закључно са 1. јануаром 2027. године, у поступцима надзора над применом овог закона, не узимају се у обзир евентуалне грешке при исказивању података у послатим електронским отпремницама и електронским пријемницама.

Члан 7. Предлога закона прописује да ће подзаконски акт из члана 1. овог закона бити донет у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

У члану 8. Предлога закона предвиђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА

СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Чланом 37. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18) прописано је да је надлежни предлагач који је орган државне управе дужан да, у оквиру предлога документа јавне политике који доставља Влади на усвајање, достави налазе спроведене анализе ефекта документа јавне политике, као и мишљење органа државне управе надлежног за координацију јавних политика о потпуности и квалитету спроведене анализе ефекта, у роковима утврђеним пословником Владе. Чланом 41. став 3. да се на органе државне управе сходно примењује члан 37. тог закона у погледу контроле спровођења анализе ефекта прописа пре њиховог усвајања од стране Владе, за све законе и друге прописе којима се битно мења начин остваривања права, обавеза и правних интереса физичких и правних лица.

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1. Сагледавање постојећег стања.

1) Приказати постојеће стање у предметној области у складу са важећим правним оквиром.

Закон о електронским отпремницама (у даљем тексту: Закон) усвојен је у новембру 2024. године и од почетка је предвидео фазно увођење обавеза: обавезе субјеката јавног сектора да шаљу и примају електронске отпремнице, као и обавезе које се односе на кретање добара која се сматрају акцизним производима, почеле су да се примењују 1. јануара 2026. године, када су наступиле и обавезе превозника да представе електронску отпремницу послату у овим кретањима добара, у оквиру поступака инспекцијског надзора. Обавезе да субјекти приватног сектора међусобно шаљу и примају електронске отпремнице, под условом да није реч о акцизним производима, уз пратеће обавезе превозника у вези са представљањем електронских отпремница у оквиру поступака надзора, примењиваће се од 1. октобра 2027. године.

На дан 24. јул 2026. године, у систему електронских отпремница (у даљем тексту: СЕО) регистровано је укупно 48.622 субјеката, од чега је 10.893 субјеката јавног сектора, а субјеката приватног сектора 37.729.

У непуних седам месеци од почетка коришћења, укупно је преко СЕО послато 6.365.381 електронских отпремница, као и 4.133.201 електронских пријемница.

2) Да ли је уочен проблем у области и на коју циљну групу се односи? Представити узроке и последице проблема.

Разлози за предлагање овог закона налазе се у потреби да се унапреди и поједностави начин документовања кретања добара кроз Републику Србију, уз истовремено стварање предуслова за ефикаснији надзор над кретањем добара. Одредбама садржаним у овом акту предлажу се поједностављења и прецизирања процеса који су предмет његовог уређења.

Пре свега, предлаже се изузимање од обавезе слања електронске отпремнице ситуација приликом набавке производа широке потрошње у малопродаји, уз услов да нису намењена даљем промету (већ да су намењена, примера ради, репрезентацији и сопственој потрошњи). Суштински, до овако формулисаног предлога дошло се, пре свега, кроз бројне сусрете и одржане радионице на тему коришћења СЕО у којима су учешће узели и субјекти јавног сектора и привредна друштва која су започела коришћење система. Додатно, предлаже се још једно изузеће које је тражено од стране више субјеката – изузимање од обавезе слања електронске отпремнице по основу врсте добара, конкретно вредносних ваучера, новца (ако се ради о законском средству плаћања), новина, часописа. Предлагач је става да је сврсисходно спровести овакву иницијативу, пре свега зато што је чињеница да систем електронских отпремница није уведен са примарним циљем да се прати дистрибуција добара које имају карактер пошилјака, већ у сврху праћења кретања добара која се у привредном саобраћају колоквијално сматрају испорукама робе. Такође, након више од пола године коришћења СЕО, дошло се до закључка да је поступак приказивања неоправдано компликован за превозника који не испуњава услове да се региструје за коришћење система, односно коришћење мобилне апликације намењене превозницима (МАТП). Под наведеним се подразумевају превозници који не могу да оптирају да користе систем, а то су сва лица која не испуњавају услове да се региструју на портал намењен електронској идентификацији (не испуњавају услове да постану „еГрађани“). За њих је, из наведеног разлога, предвиђен још један начин на који могу да испуне обавезу приказивања електронске отпремнице у поступку надзора.

3) Да ли постоје неки други разлози за промену (интервенцију) у области у случају да није уочен проблем?

Превасходни разлози за предлагање овог прописа детаљно су изложени у тачки 2) Анализе ефеката.

2. Утврђивање циља.

1) Који циљ је потребно постићи?

С обзиром на релативно кратак период од почетка примене обавеза из Закона и коришћења СЕО, циљ предлагања ових измена и допуна и даље се налази у намери да се створе услове за оптимизацију и убрзање пословних процеса уз помоћ стандардизације начина документовања кретања добара кроз Републику Србију, као и да се надзор над кретањем добара, укључујући инспекцијски надзор, учини ефикаснијим. Све предложене измене налазе се на тој линији.

3) На основу ког показатеља учинка се утврђује да ли је дошло до постизања циља?

С обзиром на кратак период коришћења СЕО и узимајући у обзир различите датуме почетка примене обавеза прописаних Законом, испуњење одређених циљева биће могуће прецизније квантификовати у периоду који ће наступити након 1. октобра 2027. године, за када је прописан почетак примене обавеза субјеката приватног сектора да међусобно шаљу и примају електронске отпремнице за кретање свих добара за која нису прописани изузеци.

3. Идентификовање опција.

3) *Које су кључне промене које се прописом предлажу ради постизања циља?*

Кључне промене које се предлажу, пре свега, врше се допунама у члану 3. став 2. Закона, предвиђајући изузетке од обавезе издавања електронске отпремнице у случају да се ради о кретању мање количине добара набављених у малопродајном објекту која представљају репрезентацију, у смислу прописа којима се уређује порез на додатну вредност, као и у случају кретања добара која су вредносни ваучери, новац који представља законско средство плаћања, новине, часописи и слично. Наведеним допунама врши се растерећење поступања читавог низа садашњих и будућих корисника, истовремено не одступајући од циља Закона и увођења обавезе коришћења СЕО.

Друго, ради отклањања дилеме у вези са поступањем превозника који не испуњава услове да се региструје за коришћење система, предлог је да је у поступку надзора довољно представити дводимензионални бар-код (енг. QR – Quick Response) за верификацију. У вези са наведеним, предлаже се и допуна којом се регулише поступање пошиљаоца електронске отпремнице у ситуацији када превозник нема могућност да се региструје за коришћење система.

На иницијативу привредних субјеката који се баве пружањем поштанских услуга, предлаже се и допуна члана 4. став 10. на начин да поштански оператори, односно даваоци поштанских услуга немају обавезу преузимања и представљања електронске отпремнице ни за превоз робе (тренутно се изузеће односи на поштанске пошиљке који нису роба, већ кореспонденција, документ, књига, каталог, новина и/или часопис), и то уз обавезу да се на адресници пошиљке наведе број електронске отпремнице.

За крај, поново на иницијативу већег броја постојећих корисника СЕО, предложена је и одредба у складу са којом се предвиђа додатни рок у коме се не узимају се у обзир евентуалне грешке при исказивању података у послатим електронским отпремницама и електронским пријемницама у поступцима надзора над применом овог закона.

4. Анализа економских ефеката.

1) *Да ли се предложеним решењима прописа уводи нови, укида или мења постојећи административни поступак и/или административни захтев за привредне субјекте и који су позитивни ефекти овог решења? Да ли предложена решења утичу на повећање или умањење административних трошкова и колико износи повећање или умањење административних трошкова које сноси привредни субјект?*

На првом месту подсећамо да је СЕО од почетка коришћења у потпуности доступан за коришћење свим субјектима без надокнаде, што укључује и кориснике система који се одлуче да повежу своја ЕРП решења са системом електронских отпремница (тзв. приступање путем апликативног интерфејса). Како се предложеним изменама и допунама не уведе нове обавезе, већ се ради о прецизирању и сужавању већ постојећих обавеза, није потребно спровести додатне активности да би се обезбедила несметана примена Закона.

7. Анализа управљачких ефеката.

1) Које активности је потребно спровести и у којим роковима како би се омогућила примена прописа? Која организациона јединица унутар органа, односно организације који врше јавна овлашћења је одговорна за спровођење ових активности?

С обзиром на чињеницу да се овим прописом не уводе нове опције које би подразумевале додатни развој СЕО, што би могуће произвело и додатна прилагођавања информационих система постојећих (или будућих) корисника система, нема разлога да се одлаже почетак примене предложеног прописа. Надлежне организационе јединице унутар Министарства финансија стекле су довољно искуства и имају капацитет да спроведу предложене промене прописа. У том смислу, вреди истаћи податак да је само у првих седам месеци 2026. године спроведено 12 радионица посвећених коришћењу СЕО, док је већ у фази припреме за почетак примене првих обавеза из Закона (током 2025. године) одржано седам радионица, које настављају да имају своју вредност, из разлога што су закључци, демонстрације и дискусије са већине наведених радионица без накнаде доступни за целу заинтересовану јавност.

8. Анализа финансијских ефеката.

1) Колико износе јавни расходи примене прописа и из којих извора финансирања ће се обезбедити средства?

Средства за одржавање и развој СЕО обезбеђена су у буџету Републике Србије, с тим што се прогнозира да нису потребна додатна средства за спровођење ових конкретних предложених промена.

9. Анализа ризика.

1) Навести кључне ризике за примену прописа. Које мере ће бити предузете како би се смањила вероватноћа настанка ризичних догађаја, односно умањили њихови ефекти које мере ће бити предузете уколико се ризик оствари?

Нису идентификовани посебни ризици за спровођење изабране опције.

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Обавеза слања електронске отпремнице

Члан 3.

Обавезу слања електронске отпремнице има субјект приватног сектора и субјект јавног сектора по основу сваког кретања добара над којима има право располагања, као и оператер превоза по основу кретања добара налогодавца.

Изузетно од става 1. овог члана, обавеза слања електронске отпремнице не постоји за:

1) кретање добара која се испоручују преко преносне, транспортне и дистрибутивне мреже, укључујући нарочито воду, електричну енергију, природни гас, енергију за грејање, односно хлађење и слично, као и снабдевање ваздухоплова горивом и мазивом уколико је место отпреме и место преузимања исти аеродром;

2) кретање добара по основу промета на мало у складу са законом којим се уређује фискализација;

3) кретање добара у оквиру испуњавања уговорне обавезе усмерене према корисницима средстава из међународних оквирних споразума;

4) кретање добара у оквиру набавке, модернизације и ремонта војних и/или безбедносно осетљивих добара, као и са њима повезаних кретања добара;

5) кретање добара која подразумевају испоруку у оквиру једног субјекта јавног сектора;

5а) кретање добара код којих се добра или део добара враћа истим превозним средством непосредно након испоруке, уколико је прималац електронске отпремнице послао електронску пријемницу уз навођење добара која се враћају;

5б) кретање добара по основу одобреног клиничког испитивања лека, односно медицинског средства, у складу са прописима којима се уређују лекови, односно медицинска средства;

5В) КРЕТАЊЕ МАЊЕ КОЛИЧИНЕ ДОБАРА НАБАВЉЕНИХ У МАЛОПРОДАЈНОМ ОБЈЕКТУ, У СМISЛУ ПРОПИСА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ФИСКАЛИЗАЦИЈА, КОЈА ПРЕДСТАВЉАЈУ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈУ, У СМISЛУ ПРОПИСА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ;

5Г) КРЕТАЊЕ ДОБАРА КОЈА СУ ВРЕДНОСНИ ВАУЧЕРИ, АКЦИЗНЕ МАРКИЦЕ, НОВАЦ КОЈИ ПРЕДСТАВЉА ЗАКОНСКО СРЕДСТВО ПЛАЋАЊА, НОВИНЕ, ЧАСОПИСИ И СЛИЧНО;

6) кретање добара код којих прималац добара или испоручилац добара није субјект јавног сектора, субјект приватног сектора нити лице на које се сходно примењују одредбе овог закона које се примењују на субјекте приватног сектора.

АКТОМ МИНИСТРА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ ФИНАНСИЈА БЛИЖЕ СЕ УРЕЂУЈУ КРИТЕРИЈУМИ НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ ОДРЕЂУЈЕ ШТА СЕ СМАТРА МАЊОМ КОЛИЧИНОМ ДОБАРА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 5В) ОВОГ ЧЛАНА.

Систем

Члан 4.

Систем обавезно користе субјект јавног сектора и субјект приватног сектора, као и лица на која се сходно примењују одредбе овог закона које се односе на субјекте приватног сектора.

Субјект јавног сектора, субјект приватног сектора и оператер превоза приступају и користе систем за слање, пријем, прихватање, одбијање и чување електронских отпремница, потврду физичког пријема добара и преузимање електронских отпремница у циљу представљања у поступку надзора, у складу са прописима којима се уређује надзор.

Систем користи и субјект јавног сектора који је уговорна страна у оквирном споразуму којим се утврђују услови и начин доделе уговора током периода важења оквирног споразума у смислу закона којим се уређују јавне набавке, за пријем, чување и увид у поступање са електронским отпремницама

и електронским пријемницама послатим у вези са извршењем уговора закљученог на основу оквирног споразума.

Изузетно од става 1. овог члана, и добровољни корисник система може приступити и користити систем за слање, пријем, прихватање, одбијање и чување електронских отпремница, као и за преузимање електронских отпремница у циљу представљања у поступку надзора, у складу са прописима којима се уређује надзор.

Добровољни корисник система може да се пријави за коришћење система електронских отпремница приступањем систему на начин прописан овим законом.

У случају из става 5. овог члана, добровољни корисник система је у обавези да користи систем у текућој и наредној календарској години.

Превозник приступа и користи систем за преузимање електронских отпремница у циљу представљања у поступку надзора, у складу са прописима којима се уређује надзор.

Изузетно од става 7. овог члана превозник нема обавезу приступања и коришћења система у случају када електронску отпремницу, чији је спољни приказ одштампао пошиљалац електронске отпремнице на начин који обезбеђује веродостојност порекла и интегритет садржине одштампане отпремнице, потпише и преда пошиљаоцу електронске отпремнице непосредно пре отпочињања превоза.

У случају из става 8. овог члана, један потписани примерак одштампаног спољног приказа електронске отпремнице превозник је дужан да држи у поседу током кретања добара.

ПРЕВОЗНИК КОЈИ НЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ДА ПРИСТУПИ И КОРИСТИ СИСТЕМ ПРЕДСТАВЉА ЕЛЕКТРОНСКУ ОТПРЕМНИЦУ НА НАЧИН ИЗ СТАВА 8. ОВОГ ЧЛАНА, ИЛИ ПРИКАЗИВАЊЕМ ДВОДИМЕНЗИОНАЛНОГ БАР-КОДА (ЕНГ. QR - QUICK RESPONSE) КОЈИ ЈЕ ПРИЛИКОМ СЛАЊА ЕЛЕКТРОНСКЕ ОТПРЕМНИЦЕ КРЕИРАН У СИСТЕМУ ЕЛЕКТРОНСКИХ ОТПРЕМНИЦА.

Изузетно од става 7. овог члана превозник нема обавезу преузимања електронске отпремнице уколико је поштански оператор, односно давалац поштанских услуга, за превоз поштанских пошљици, у складу са законом којим се уређују поштанске услуге, ~~уколико је садржина те пошљице: кореспонденција, документ, књига, каталог, новина и/или часопис~~ АКО ЈЕ НА АДРЕСНИЦИ НАВЕДЕН ЈЕДИНСТВЕНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ ЕЛЕКТРОНСКЕ ОТПРЕМНИЦЕ ПОСЛАТЕ ПРЕКО СИСТЕМА ЕЛЕКТРОНСКИХ ОТПРЕМНИЦА.

Коришћење података који су доступни у систему дозвољено је у складу са законом.

Листа корисника система је јавна листа која садржи пореске идентификационе бројеве субјеката јавног сектора, субјеката приватног сектора и добровољних корисника система, као и јединствене бројеве корисника буџетских средстава субјеката који су уписани у Евиденцију корисника јавних средстава и која се води код Централног информационог посредника употребом информационо-комуникационих технологија.

Министарство финансија у циљу омогућавања рада система, преузима податке који се воде код надлежних органа у вези са корисницима система.

Актом министра надлежног за послове финансија ближе се уређују начин пријаве на систем, приступање и коришћење система и коришћење података у смислу овог члана, као и садржина листе корисника система, услови за брисање са листе корисника, као и начин и поступак брисања са листе корисника система.

III. ПОСТУПАЊЕ СА ЕЛЕКТРОНСКИМ ОТПРЕМНИЦАМА

Слање, пријем и представљање електронске отпремнице

Члан 7.

Пошиљалац електронске отпремнице дужан је да пошаље електронску отпремницу у складу са законом најкасније пре почетка кретања добара.

Превозник из члана 2. став 1. тачка 7) овог закона преко система преузима електронску отпремницу у циљу представљања у поступку надзора у складу са прописима којима се уређује надзор.

Изузетно од става 2. овог члана, када превозник није корисник система у смислу члана 4. став 7. овог закона, пошиљалац електронске отпремнице дужан је да потписани одштампани спољни приказ електронске отпремнице приложи преко система уз електронску отпремницу најкасније пред почетак кретања добара.

АКО ПРЕВОЗНИК ИЗ ЧЛАНА 4. СТАВ 10. ОВОГ ЗАКОНА ПРЕДСТАВЉА ЕЛЕКТРОНСКУ ОТПРЕМНИЦУ КОРИСТЕЋИ ДВОДИМЕНЗИОНАЛНИ БАР-КОД (ЕНГ. QR - QUICK RESPONSE) КОЈИ ЈЕ ПРИЛИКОМ СЛАЊА ЕЛЕКТРОНСКЕ ОТПРЕМНИЦЕ КРЕИРАН У СИСТЕМУ ЕЛЕКТРОНСКИХ ОТПРЕМНИЦА, ПОШИЉАЛАЦ ЕЛЕКТРОНСКЕ ОТПРЕМНИЦЕ ДУЖАН ЈЕ ДА СПОЉНИ ПРИКАЗ ЕЛЕКТРОНСКЕ ОТПРЕМНИЦЕ ПРИЛОЖИ ПРЕКО СИСТЕМА УЗ ЕЛЕКТРОНСКУ ОТПРЕМНИЦУ НАЈКАСНИЈЕ ПРЕД ПОЧЕТАК КРЕТАЊА ДОБАРА.

Прималац електронске отпремнице дужан је да изврши потврду физичког пријема добара на дан преузимања добара или најкасније три радна дана након отпочињања пријема добара, осим у случају из члана 5. став 2. овог закона.

Електронска отпремница на основу које није извршена потврда физичког пријема добара у смислу ~~става 4. овог члана~~ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА престаје да важи истеком 30 дана од дана отпочињања кретања добара.

Електронска отпремница сматра се примљеном у тренутку слања примаоцу преко система.

Пошиљалац електронске отпремнице може преко система сторнирати електронску отпремницу до потврде физичког пријема добара у складу са ~~ставом 4. овог члана~~ СТАВОМ 5. ОВОГ ЧЛАНА, уз навођење разлога за сторнирање.

Актом министра надлежног за послове финансија уређују се начин и поступак слања, сторнирања, пријема и представљања електронских отпремница у оквиру поступака инспекцијског надзора.

Прихватање и одбијање електронске отпремнице

Члан 8.

Прималац електронске отпремнице проверава примљену електронску отпремницу приступом систему и прихвата је или одбија, у целости или делимично, у року од осам дана од дана када је извршена потврда физичког пријема у смислу ~~члана 7. став 4. овог закона~~ ЧЛАНА 7. СТАВ 5. ОВОГ ЗАКОНА, слањем електронске пријемнице.

Ако прималац електронске отпремнице који је субјект јавног сектора не пошаље електронску пријемницу у року из става 1. овог члана, електронска отпремница сматра се прихваћеном у целости.

Ако прималац електронске отпремнице који је субјект приватног сектора не пошаље електронску пријемницу у року из става 1. овог члана, електронска отпремница сматра се одбијеном у целости.

Прималац електронске отпремнице делимично прихвата, односно делимично одбија примљену електронску отпремницу слањем електронске пријемнице преко система са назначеним одступањима или другим утврђеним недостацима, о чему се пошиљалац електронске отпремнице накнадно може сагласити у року од 30 дана од дана приспећа такве електронске пријемнице, а у супротном ће се сматрати да је у целости одбио електронску пријемницу.

Актом министра надлежног за послове финансија уређују се начин и поступак прихватања и одбијања електронских отпремница, слања електронске пријемнице, усаглашавања преко система и начин поступања са одбијеним електронским отпремницама у систему.

V. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 13.

Новчаном казном у износу од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице - субјект приватног сектора, превозник, односно јавно предузеће ако:

- 1) повреди обавезу слања електронске отпремнице (члан 3. став 1);
- 2) повреди обавезу представљања електронске отпремнице у оквиру поступка инспекцијског надзора (члан 4. ст. 2. и 6);
- 3) не изврши евидентирање свих недостајућих података у систему по поновном успостављању везе са системом у прописаном року (члан 5. став 5);
- 4) не приложи преко система потписани одштампани спољни приказ електронске отпремнице уз електронску отпремницу у прописаном року (члан 7. став 3);
- 4А) НЕ ПРИЛОЖИ ПРЕКО СИСТЕМА СПОЉНИ ПРИКАЗ ЕЛЕКТРОНСКЕ ОТПРЕМНИЦЕ УЗ ЕЛЕКТРОНСКУ ОТПРЕМНИЦУ У ПРОПИСАНОМ РОКУ (ЧЛАН 7. СТАВ 4);
- 5) не изврши потврду физичког пријема у прописаном року (~~члан 7. став 4~~ ЧЛАН 7. СТАВ 5);
- 6) користи податке који су доступни у систему у сврхе које нису прописане законом (члан 10. став 1).

За прекршај из става 1. овога члана казниће се одговорно лице правног лица – субјекта приватног сектора, превозника, односно јавног предузећа, новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник – субјект приватног сектора и превозник новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

ЧЛАН 6.

У ПЕРИОДУ ОД СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА ЗАКЉУЧНО СА 1. ЈАНУАРОМ 2027. ГОДИНЕ, У ПОСТУПЦИМА НАДЗОРА НАД ПРИМЕНОМ ОВОГ ЗАКОНА, НЕ УЗИМАЈУ СЕ У ОБЗИР ЕВЕНТУАЛНЕ ГРЕШКЕ ПРИ ИСКАЗИВАЊУ ПОДАТАКА У ПОСЛАТИМ ЕЛЕКТРОНСКИМ ОТПРЕМНИЦАМА И ЕЛЕКТРОНСКИМ ПРИЈЕМНИЦАМА.

ЧЛАН 7.

ПОДЗАКОНСКИ АКТ ИЗ ЧЛАНА 1. ОВОГ ЗАКОНА ДОНЕЋЕ СЕ У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 8.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”.

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа
Влада

Обрађивач Министарство финансија

2. Назив прописа

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКИМ
ОТПРЕМНИЦАМА
DRAFT LAW ON AMENDMENTS OF THE LAW ON ELECTRONIC DELIVERY
NOTES

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

НЕМА

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,

НЕМА

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

НЕМА

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

НЕМА

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

НЕМА

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

НЕМА

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

НЕМА

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

НЕМА

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

НЕМА

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

НЕМА

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Законом о електронским отпремницама уводи се систем електронских отпремница који је повезан са системом електронских фактура, успостављен на основу Закона о електронском фактурисању („Службени гласник РС”, бр. 44/21, 129/21, 138/22, 92/23 и 94/24).

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Нема извора права Европске уније који се односе на материју прописа у односу на одредбе које предлажу.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НЕ

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Пре отпочињања рада на изради Закона о електронским отпремницама („Службени гласник РС”, број 94/24), у циљу сагледавања упоредно-правне легислативе и праксе у развијеним државама, Министарство финансија је на пројекту *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Public Finance Reform (PFR) – 2030 Agenda*, PN: 2017.2124.0 - 001.00, као корисник средстава радило са добављачем на пројекту - *Goodfaith Strategic Advisory d.o.o.*

Друштво *Goodfaith Strategic Advisory d.o.o.* је на овом пројекту у три фазе припремило укупно четири извештаја, и то:

1. *Report on current state of e-Systems in Serbia, benefits of introducing e-delivery notes, identification of potential integration fields with the current systems;*
2. *Report on examples of good practices in similar countries/EU members states;*
3. *Inception report followed by draft alignment paper;*
4. *Draft law or amendments of existing laws and recommendation to abolish/cancel certain provisions in existing laws or bylaws.*

У оквиру наведених извештаја, дат је преглед тренутног стања е-система у Србији, приказане су потенцијалне користи од увођења електронских отпремница, извршена је идентификација потенцијалних интеграционих поља са садашњим системима, дати су примери најбоље праксе у сличним државама и државама ЕУ, извршено је усаглашавање ставова између Министарства финансија и консултаната, и дат је први нацрт прописа који је служио као платформа за доношење Закона о електронским отпремницама.

У изради Предлога закона о изменама и допунама Закона о електронским отпремницама није било потребе за ангажовањем консултаната.